

Innkrevjing o.t. av krøvum, sum eru í FSL-debitori

Argir: 08-05-2000

Stovnar, sum nýta FSL-debitorskipanina hjá Føroya Gjaldstovu

Upprunaliga ætlanin var, at FSL-debitorskipanin og innkrevjingarskipanin, DEMM, skuldu verða tvær skráir, ið vóru tengdar neyvt hvør at aðrari. Tá ið 2-3 áminningar vóru sendar í FSL-debitori, skuldi kravið verða flutt yvir í innkrevjingarskipanina, har ein serlig viðgerð so skuldi fara fram.

Síðani er innkrevjingarbygnaðurin broyttur munandi, og arbeið verður við at skipa nýggja innkrevjingarskipan undir Toll- og Skattstovu Føroya. Hetta setir nýggj krøv til mannagongdir og skipanarlig markamót. Tann loysnin/ætlanin, at FSL-debitor skal senda eftirstøður til innkrevjingarskránnar til framhaldandi viðgerð, er tí lögð til viks eina tíð.

Nú er so nógv tíð liðin, at støðan kann verða, at stovnurin missir "pening", um meir verður bíðað eftir tí smidligaru loysnini. Gjaldstovan er tí av teirri áskoðan, at nú er neyðugt at fara undir innkrevjingina av øllum alvi við at senda advokati krøvini til innheitingar.

Nú farið verður til verka við innkrevjingini, eigur henda mannagongd at verða nýtt:

Áminning: Skuldarin fær tvær áminningar. Í tí seinnu áminningini stendur nakað soleiðis, at verður ikki goldið innan 14 dagar, verður málið latið tí stovni, sum eigur kravið. Stovnurin tekur síðan støðu til, um málið skal verða sent til advokat. Skuldarin ber kostnaðin av øllum gjøldum, sum standast av hesum.

Støðutakan til innkrevjing: Stovnurin má taka støðu til, um kravið skal verða latið advokati. Viðurskifti, sum gera seg galdandi í so máta, eru, hvussu leingi kravið hevur verið í eftirstøðu, støddin á kravinum og gjaldsevni/gjaldsvilji skuldarans. Er ivi um kravið, eigur stovnurin at afturføra kravið í FSL-debitor. Heldur stovnur fast um eitt ivasamt krav, so eigur hann at útvega sær neyðugt rættargrundarlag, áðrenn kravið verður skrásett í FSL-debitor. Gjaldstovan útskrivar mánaðarliga ein eftirstøðulista, "Saldolista 4 tíðarskeið". Stovnurin eigur hvønn mánað at kanna eftirstøðulistan, og skal tað verða gjørt sum eitt regluligt verkevni.

Krav verður latið advokati: Tá ið kravið verður latið advokati, letur stovnurin honum øll skjøl, sum kunnu hava týðning í málinum, sum t.d. avtalu, samskifti annars og fylgiseðil. Somuleiðis skal advokatur verða kunnaður um meira almenn viðurskifti sum t.d., um kravið er skrivað út við støði í lógarheimild. Gjaldstovan hevur gjørt eitt uppskot um fráboðanarskjal til advokat.

Málið verður latið gjaldstovuni til kunningar: Stovnurin skal senda avrit av fráboðanarskjalinum bæði til gjaldstovuna og til skuldaran.

Mótrokning millum FSL-útgjald og FSL-debitor: Hóast krøvini eru send advokati, so liggja tey framvegis í mótrokningarskipanini hjá gjaldstovuni, og verða mógulig útgjald mótroknað til eftirstøður, um mótrokningarfyrirteytnar annars eru loknar. Mótrokning er ein neyðloysn, og hon skal tí ikki verða partur í eini avtalu!

Fráboðan til advokat um broyttar fyrirteytnir: Um eitt krav, ið sent er advokati, verður broytt, tí t.d. mótroknað verður til kravið, ella skrivað verður út kreditnota, so skal advokatur hava fráboðan um hetta. Av tí at stovnarnir brúka ymsar advokatskrivstovur, so mega teir sjálvir umsita alt samskiftið við advokat. Stovnurin eigur at skipa hesa uppgávuna sum eitt afturvendandi mánaðarligt verkevni. Verður mótroknað til eitt krav, sum er fráboðað gjaldstovuni, so boðar gjaldstovan stovninum frá hesum.

Málsviðgerð, støðutakan til úrslit: Úrslitið av serligu innkrevjingini skuldi helst verið, at kravið verður afturgoldið; men tilíkt úrslit er tíverri heldur sjáldsamt. Vanliga úrslitið er, at gjørd verður ein avtala, ella at framd verður úttøka í virðum skuldarans. Stovnurin hevur um hendi alla tílíka málsviðgerð.

Bókhaldsliga viðgerðin av kostnaði: Skuldari heftir vanliga fyrri advokat- og rættargjöldum í samband við innkrevjingarmálið. Gjaldingarraðfylgjan í so máta er tann, at inngjaldingarnar svara fyrst fyrri hesi gjöld. Vanligt er, at advokatur mótroknar hesi gjöld, áður enn avroknað verður til landskassan. Men tað hendir meir enn so, at einki er til advokatútreiðslur og rættargjöld, av tí at málið endar úrslitaleyst. Stovnurin skal í hesum førum taka útreiðsluna við undir sítt egna stovnsnummar.

Avrokning frá advokati: Tá ið advokatur avroknar inngjaldingar, skal verða avroknað til peningastovnskonto hjá Føroya Gjaldstovu. Tilskið skal verða á flytingarskjalinum frá advokati fyrri hvørji krøv (rokningarnummar), goldið verður.

Avseting: Síðst í árinum skulu stovnar meta um, hvussu stórir partur av krøvunum, sum liggja í debitorskipanini, er virðisleysur, og seta av móti tapi.

Avskrivning: Eitt krav verður vanliga ikki avskrivað, fyrr enn tað hevur mist rættargildi t.d. kravið er fyrnað, útilokað, umfatað av eini skuldarumbót ella um virki verður tvangsuppløyst sambært konkurslóginum. Gjaldstovan kannar dagliga fráboðanir frá skiftirættinum við hesum fyrri eyga, og sigur stovnunum frá, so stovnurin kann taka neyðugu stigini. Stovnurin ábyrgist nevnliga fyrri kravinum! Tað kann eisini koma fyrri, at gjaldstovan ikki hevur nøktandi innlit í eitt mál sum t.d., at ein útlendskur skuldari er farin á húsagang. Í tílíkum førum eigur stovnurin at taka neyðugu stigini. Tað er skilagott at kunna gjaldstovuna um gongdin í málunum.

Hvussu og nær verður byrjað: 2. áminning, sum verður dagfest tann 30. apríl, verður send fyrst í mai ár 2000. Gjaldstovan fer tí at heita á stovnarnar um í mai at kanna "Saldolista 4 tíðarskeið" og taka støðu til, hvørji krøv skulu verða send advokati.

Leif Abrahamsen